นิทาน เรื่อง เจ้าชายงู

ดร.ปีแอร์ เลอร์ฮุก [1] อาษิน สามุยามา [2]

ความนำของผู้เขียน

การเก็บนิทาน

นิทานเรื่องเจ้าชายงู เป็นนิทานพื้นเมืองของชาวยาวีในภาคใต้ของประเทศไทยเรื่องหนึ่งในหลาย ๆ เรื่อง ที่รวบรวมไว้โดยโครงการศูนย์วัฒนธรรมนิทรรศน์ปัตตานี ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และนักวิจัยชาวฝรั่งเศส โดยการสนับสนุนจากสถานทูตฝรั่งเศส

โครงการรวบรวมนิทานพื้นเมืองในภาคใต้ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการอนุรักษ์และสืบทอดนิทานพื้นเมืองซึ่งถือว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่ามิให้สูญหายไป เพราะนิทานเหล่านี้ นอกจากจะมีการผูกเรื่องราวที่สนุกสนานมีตัวละครเช่นเดียวกับภาพยนตร์ในยุคปัจจุบันที่มีพระเอก นางเอก ตัวตลก และผู้ร้าย ยังมีคติสอนใจเพื่ออบรมสั่งสอนเด็กๆ หรือลูกหลานให้เป็นคนดี และยังเป็นสิ่งที่บ่งบอก หรือสะท้อนให้เห็นวิถีการดำเนินชีวิต ประวัติศาสตร์ ความเชื่อต่อสิ่งกำเนิดทั้งหลายในอดีต เทคโนโลยีและภูมิปัญญาชาวบ้านในสมัยโบราณอีกด้วย

การรวบรวมนิทานจะเริ่มจากชาวยาวีในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาสก่อนที่อื่น นิทานของชาวยาวีนี้ถือเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมของชาวมุสลิมในภาคใต้ของประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย ซึ่งไม่แน่ใจว่าประเทศมาเลเซียเองจะมีการรวบรวมไว้หรือไม่

นิทานของชาวยาวีในประเทศไทยยังไม่เคยมีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร หากแต่มีการสืบทอดโดยการบอกเล่าจากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง นับเป็นเวลาร้อย ๆ ปีมาแล้ว ถ่ายทอดมาโดยความจำของชาวบ้าน เพราะชาวบ้านสมัยก่อนเขียนหนังสือไม่เป็นต้องอาศัยความจำและการบอกเล่าแก่คนอื่นๆ พวกเด็กๆ ในหมู่บ้านมีความจำดีมาก ฟังนิทานเพียงครั้งเดียวก็จำได้และสามารถไปบอกเล่าให้คนอื่นฟังได้ทันที และเด็กคนที่นำนิทานไปเล่าต่อก็จะถือเสมือนเป็นศิษย์ของคนเล่านิทานนั้นเอง ในการรวบรวมนิทานนั้น ทางคณะผู้จัดทำได้เดินทางเข้าไปยังหมู่บ้านชาวยาวี แถบจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส พร้อมทั้งแนะนำตัวเองกับผู้ใหญ่บ้านหรือผู้สูงอายุแล้วบอกวัตถุประสงค์ที่เข้ามาในหมู่บ้าน การรวบรวมนิทานนั้นต้องใช้เวลามากพอสมควร เพราะต้องมีล่ามในการติดต่อหรือแปลภาษา และการเล่านิทานจะมีเฉพาะกลางคืนเท่านั้น ในเวลากลางวันชาวบ้านจะต้องทำงาน บางคราวทางคณะผู้จัดทำจะต้องพักอาศัยอยู่กับชาวบ้านในเวลากลางคืนเพื่อบันทึกการเล่านิทาน ส่วนใหญ่ชาวบ้านที่นี่ใจดีมากและการเก็บข้อมูลในบางหมู่บ้านก็จะอาศัยการขอความช่วยเหลือจากเด็ก ๆ ที่มีน้ำใจเข้ามาสอบถามว่าสามารถช่วยอะไรเราได้บ้าง ชาวคณะผู้จัดทำจึงจัดหาเครื่องบันทึกเสียงพร้อมขอให้เด็กชาวยาวีในหมู่บ้านนั้นช่วยบันทึกนิทานที่มีการเล่ากันให้ฟังกันในหมู่บ้านช่วงเวลากลางคืน

การเล่านิทานในหมู่บ้านในเวลากลางคืนอาจจะใช้สถานที่เล่ากันบนบ้านหรือใต้ถุนบ้านตามแต่สะดวก ผู้ฟัง

---

[1] นักวิจัยชาวฝรั่งเศส ผู้รับผิดชอบโครงการ (Orotheque) Oral Archives รวบรวมนิทานในภาคใต้ของประเทศไทย

[2] ผู้ช่วยโครงการศูนย์วัฒนธรรมนิทรรศน์ปัตตานี

จะมีทั้งเด็ก หนุ่มสาว คนแก่ แม่บ้านซึ่งต่างก็ชอบฟังนิทานทั้งสิ้น ใครรู้ว่าบ้านไหนกำลังเล่านิทาน พวกเขาก็จะทยอยกันไปฟังนิทานกันได้เรื่อย ๆ ตามสบาย ไม่มีการทำลายสมาธิกัน ทุกคนจะเคารพต่อคนส่วนมาก หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทานก็จะมีการซักถามกันบ้าง ทำให้ได้รับความสุขกันทั้งคนเล่าและคนฟังนิทาน มีการนั่งฟังกันไปจนเด็กๆ บางคนหลับ หรือบางคนอาจจะขอตัวกลับไปก่อนได้ตามสะดวก ที่เหลือก็ฟังจนจบและแยกย้ายกันกลับบ้านเรือนของตัวเอง บางครั้งนิทานเรื่องใดยาวมาก อาจจะต้องใช้เวลาเล่าติดต่อกันสองถึงสามคืน หรืออาจจะถึงเจ็ดวันเจ็ดคืนก็มี หากผู้เล่านิทานเหนื่อยก็หยุดพักการเล่านิทานอาจจะล่วงเลยไปจนถึงตีหนึ่งหรือตีสอง (เวลาหนึ่งหรือสองนาฬิกาของวันใหม่) ถ้าหากยังไม่จบผู้เล่านิทานจะเชิญมาฟังใหม่ในคืนต่อไปพร้อมกันที่เดิม และเวลาเดิม

ยังมีนิทานของชาวยาวีอีกมากที่ไม่ได้รวบรวมไว้ เพราะติดต่อชาวบ้านไม่ได้ อีกทั้งงบประมาณก็มีจำกัด แต่คณะผู้จัดทำก็พยายามทำกันไปเรื่อย ๆ นิทานเรื่องเจ้าชายงูเป็นส่วนหนึ่งของอีกหลายเรื่องที่ทำมาแล้ว ซึ่งเขียนและแปลมาจากการบอกเล่าของนายสือนิ แลเซ็ง หมู่บ้านสือ-ดัง ตำบลเตราะบอน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ผู้เขียนจึงขอนำมาลงตีพิมพ์เผยแพร่เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และการพินิจพิเคราะห์ของท่านผู้อ่านเอง แต่สิ่งหนึ่งที่คล้ายคลึงกันสำหรับสาระนิทานพื้นบ้านของแต่ละชนชาติก็คือคติเตือนใจให้ทุกคนเป็นคนดี นั่นเอง นิทานเรื่อง "เจ้าชายงู" มีดังนี้

ครอบครัวหนึ่งอยู่ด้วยกันสี่คน หัวหน้าครอบครัวชื่อ "เปาะแว" เปาะแวมีลูกสาวคนหนึ่งซึ่งเกิดกับภรรยาคนแรกและได้เสียชีวิตไปแล้ว หลังจากนั้นเปาะแวจึงแต่งงานใหม่กับหญิงที่ชื่อ "เมาะแว" เปาะแวอยู่กินกับเมาะแวจนมีลูกสาวอีกคนหนึ่ง เวลาผ่านไปหลายปีลูกสาวทั้งสองเติบโตเป็นสาวในวัยไล่เลี่ยกัน

ลูกที่เกิดจากภรรยาเก่าของเปาะแวนั้น มีความเป็นอยู่เสมือนคนรับใช้ของเมาะแวไปโดยปริยาย เพราะแต่ละวันเมาะแวจะใช้ให้นางทำงานตลอดเวลา ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะนางเป็นลูกเลี้ยงของเมาะแวนั่นเอง เมื่อเมาะแวใช้ทำอะไร นางจะต้องทำโดยไม่มีข้อต่อรองใด ๆ ทั้งสิ้น หากขัดคำสั่งก็จะถูกเมาะแวทำโทษด้วยการตีและดุด่าขึ้นอยู่กับอารมณ์ของเมาะแว ส่วนลูกที่เกิดจากเมาะแวนั้น วัน ๆ ไม่ทำงานอะไรสักอย่าง ได้แต่ส่องกระจกดูความงามเท่านั้น ภาระงานทั้งหมดจึงเป็นของลูกเลี้ยงผู้เดียว

ทุกๆ วันลูกเลี้ยงจะเป็นผู้หุงหาอาหารให้เมาะแวกับลูกสาว นอกจากนี้ยังต้องนวดข้าวตำข้าวเปลือกสารพัดอย่าง ตลอดจนตักน้ำใส่โอ่ง โดยที่ลูกของเมาะแวเองนั้นอยู่อย่างสบาย ไม่ต้องทำงานอะไร เมาะแวจะใช้อารมณ์ฉุนเฉียวโหดร้ายกับลูกเลี้ยงเสมอ และบางครั้งใช้อารมณ์นั้นกับเปาะแวอีกด้วย

ในฤดูทำนา ชาวนาจะนำวัวออกไปไถนา เปาะแวเองก็เช่นกันออกไปทำนาโดยมีลูกสาวตามไปเป็นผู้ช่วยในการส่งวัว เครื่องมือทำนา และหุงหาอาหารไปให้ทุกวัน หลังจากที่ทำงานบ้านเสร็จ

ที่หมู่บ้านขณะนั้น มีงูตัวหนึ่งปรากฏขึ้น งูตัวนั้นเป็นเจ้าชายแปลงร่างเข้ามาอาศัยอยู่ในหมู่บ้านนี้เนื่องจากถูกพระราชบิดาขับไล่ออกจากเมืองเพราะไม่ยอมอภิเษกสมรสกับเจ้าหญิงที่พระราชบิดาเลือกให้โดยพระราชบิดาสั่งว่าจาว่า

"เจ้าจงออกไปจากเมืองของข้า ไปแสวงหาพระชายาของเจ้าเอง ข้าจะไม่ช่วยเหลืออะไรเจ้าอีกต่อไป"

งูตัวนี้สืบทราบว่าลูกสาวเปาะแวมีนิสัยดี อยากทำความรู้จักและคิดจะแต่งงานด้วยจึงมาหลบอยู่ข้างๆ บ่อน้ำซึ่งเป็นทางที่นางจะต้องผ่านเพื่อนำวัวไปส่งให้พ่อ เมื่อนางเดินมาใกล้บ่อน้ำนั้นก็ได้ยินเสียงพูดขึ้นมาว่า

"น้องสาว น้องสาวจะแต่งงานกันไหม"

นางหันไปตามเสียงนั้น แต่ก็ไม่พบอะไร จึงกลับบ้านไป

วันต่อมาเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นอีก นางพยายามที่จะค้นหาเจ้าของเสียงแต่ก็ไม่พบสิ่งใดผิดปกติ จึงรู้สึกตกใจกลัวคิดว่าถูกผีหลอก นางรีบวิ่งกลับบ้าน และทำงานบ้านต่อไปโดยไม่ได้เล่าเหตุการณ์นี้ให้ใครฟัง

เที่ยงวันหนึ่ง เปาะแวกลับมารับประทานอาหารที่บ้าน นางเห็นโอกาสเหมาะจึงเล่าเหตุการณ์ที่ได้พบให้พ่อนางฟังว่า

"ระหว่างทางขากลับจากส่งวัวให้พ่อเมื่อเช้านี้ ใกล้ ๆ บ่อน้ำที่ลูกเดินผ่าน ได้ยินเสียงคนถามว่า น้องสาว น้องสาวแต่งงานกันไหม"

เปาะแวรู้สึกสนใจจึงถามลูกสาวต่อไปว่า "แล้วลูกตอบเจ้าของเสียงนั้นอย่างไรบ้าง"

"ลูกไม่ได้ตอบอะไร ลูกพยายามจะหาที่มาของเสียงแต่ไม่พบสิ่งผิดปกติ ตอนนั้นรู้สึกกลัวมากจึงรีบวิ่งกลับบ้านทันที"

"ถ้าพรุ่งนี้ ลูกได้ยินคำถามนั้นอีก จงตอบตกลงไปว่า จะแต่งงาน" เปาะแวพูด

รุ่งขึ้น หลังจากเสร็จจากงานบ้าน นางนำวัวไปส่งให้พ่อเช่นเคย ระหว่างทางขากลับเมื่อเดินมาใกล้บ่อน้ำก็ได้ยินเสียงถามขึ้นมาอีก คราวนี้นางจึงตอบออกไปว่า

"ตกลงจ้ะ ฉันจะแต่งงานด้วย"

"ถ้าเช่นนั้น คืนนี้เจ้าจงจัดเตรียมอาหารเหมือนที่เจ้ารับประทานทุกอย่างและนำไปไว้ในห้องนอนของเจ้า 1 สำรับ"

เมื่อกลับถึงบ้านเย็นวันนั้น หลังจากที่นางจัดเตรียมอาหารให้เมาะแวและลูกสาวเรียบร้อยแล้ว จึงจัดอีก 1 ชุดเพื่อนำไปไว้ในห้องนอนตามที่ได้สัญญากับงูไว้ ระหว่างที่จัดเตรียมอาหารนั้นเมาะแวเข้ามาเห็นพอดี จึงนำไปฟ้องเปาะแวพร้อมกับพูดจาดูถูกว่า

"ดูลูกสาวเจ้าสิ จัดอาหารไปให้ผู้ชายคนไหนก็ไม่รู้ หน้าตาขี้เหร่ ผู้ชายคนไหนจะขอไปเป็นภรรยา"

เปาะแวไม่แสดงปฏิกิริยาใด ๆ ทั้งสิ้น ทำเป็นไม่รู้เรื่องไม่สนใจ

ตกดึกคืนนั้นงูได้เลื้อยเข้าไปในห้องนอนของลูกสาวเปาะแว เมื่อเห็นว่าอาหารถูกจัดเตรียมเรียบร้อยแล้วงูจึงได้แปลงร่างกลับเป็นคนเพื่อรับประทานอาหาร ขณะเดียวกันลูกสาวเปาะแวนั้นด้วยความอยากรู้อยากเห็น แม้นางแกล้งนอนหลับโดยเอาผ้าห่มปิดหน้า แต่ก็เฝ้าคอยสังเกตดูว่าเกิดอะไรขึ้น ดังนั้นเมื่อนางเห็นงูแปลงร่างเป็นคน นางถึงกับอุทานในใจเพราะพึงใจในรูปร่างหน้าตาอันหล่อเหลา เมื่อคนที่แปลงร่างจากงูรับประทานอาหารเสร็จก็มองหาหมากพลู แต่ไม่มีเพราะลูกสาวเปาะแวไม่ได้จัดเตรียมไว้ให้ (มุสลิมเมื่อรับประทานอาหารเสร็จ ก็จะล้างปากด้วยหมากพลูเสมอ) คนนั้นจึงแปลงร่างกลับเป็นงูและเลื้อยจากไป

รุ่งขึ้น ลูกสาวเปาะแวครุ่นคิดหาวิธีการที่จะให้งูตัวนั้นเป็นคนตลอดไป ในที่สุดนางก็คิดได้ว่า หลังจากคนเรารับประทานอาหารเสร็จ มักจะตบท้ายด้วยหมากพลู นางจะใช้หมากพลูนี้แหละให้เป็นประโยชน์ ดังนั้น นางจึงเตรียมที่ใส่หมากพลูและไปที่ต้นหมากสามพี่น้องซึ่งมีกระรอกตัวหนึ่งอยู่ในบริเวณนั้น นางไปที่ต้นหมากต้นที่หนึ่งแล้วพูดว่า

"กระรอกเอ๋ย ช่วยไปเอาลูกหมากที่ขม ๆ ให้ข้าสัก 1 ลูก"

เมื่อได้หมากขมแล้ว นางก็ไปที่ต้นหมากต้นที่ 2 พร้อมกับพูดว่า

"กระรอกเอ๋ย ช่วยไปเอาลูกหมากที่หวาน ๆ ให้ข้าสัก 1 ลูก"

เมื่อได้หมากหวานแล้ว นางก็ไปที่ต้นหมากต้นที่ 3 และพูดว่า

"กระรอกเอ๋ย ช่วยไปเอาลูกหมากที่กินแล้วเมาให้ข้าอีก 1 ลูก"

เมื่อได้ลูกหมากทั้งสามชนิด สามรสแล้วนางก็นำกลับบ้าน จัดการปอกเปลือกและผ่าซีกเป็นชิ้นเล็ก ๆ ทั้งสามลูกแล้วนำไปใส่ในถาดหมากพลู

คืนนั้น นางจัดเตรียมอาหารพร้อมหมากพลูและ

นำไปไว้ในห้องนอนเหมือนเดิม ตกดึกงูก็เลื้อยเข้ามาในห้องนอนและแปลงร่างเป็นคนพร้อมที่จะรับประทานอาหารที่นางจัดเตรียมไว้ให้ โดยมีนางเฝ้าแอบสังเกตดู เมื่องูจัดการกับอาหารเรียบร้อยแล้วก็หันไปหยิบหมากในถาดแรกมาชิมพร้อมกับพูดว่า

"เอ๊ะ หมากชิ้นนี้ทำไมจึงขมนัก"

เจ้าชายงูจึงไปหยิบหมากในถาดต่อไปมาชิมอีกและพูดว่า

"หมากชิ้นนี้หวานและอร่อยกว่าหมากในถาดแรกมาก"

ดังนั้น เจ้าชายงูจึงคิดว่าหมากในถาดต่อไปจะต้องอร่อยและหวานกว่าหมากในถาดที่สองเป็นแน่ จึงไปหยิบหมากในถาดที่ 3 มาชิมทันที เมื่อชิมเสร็จรู้สึกเวียนศีรษะไม่มีเรี่ยวแรงและก็ยิ่งรู้สึกไม่มีเรี่ยวแรงมากขึ้นเป็นเพราะอาศัยในร่างงูมาเป็นเวลานานนับเดือน จึงต้องล้มตัวลงนอนในห้องนั้น

เช้าวันรุ่งขึ้นลูกสาวเปาะแวเล่าเหตุการณ์ให้พ่อฟังและหาวิธีรักษา เจ้าชายในร่างงูจึงบอกพ่อของนางว่า

"หากต้องการให้ข้าเป็นคนตลอดไป จงนำซากงูของข้าไปทิ้งที่บันได แล้วจงเผาซากงูนั้น จากนั้นให้เอาขี้เถ้ามาแตะที่สะดือข้า ข้าก็จะเป็นคนได้ตลอดไป"

เหตุที่เจ้าชายงูให้ทำเช่นนี้ เนื่องจากได้เคยสัญญากับพระราชบิดาก่อนออกจากเมืองว่า

"เมื่อเสด็จพ่อเห็นแสงบนท้องฟ้า แสดงว่าร่างงูของลูกถูกเผา และลูกได้พบคู่ครองแล้ว ขอให้เสด็จพ่อส่งเจ้าหญิงทั้งเจ็ดคนที่เสด็จพ่อจะหมั้นให้ลูกกลับเมืองไป"

เมื่อเปาะแวได้ฟังเจ้าชายพูดเช่นนี้จึงไม่รอช้า รีบจัดการตามที่เจ้าชายบอกทุกขั้นตอน ส่วนทางพระราชาเมื่อเห็นแสงไฟบนท้องฟ้า จึงจัดส่งเจ้าหญิงที่จะทรงหมั้นหมายให้เจ้าชายกลับเมืองทันที ทั้งที่พระองค์ยังไม่ทราบว่าเจ้าชายอยู่แห่งใด

ส่วนเจ้าชายได้อยู่กินฉันสามีภรรยากับลูกสาวเปาะแวสืบมา จนเริ่มมีปัญหาเนื่องจากลูกสาวเมาะแวและตัวเมาะแวอิจฉาที่นางได้สามีหน้าตาดี จึงหาเรื่องดุด่าเปาะแวต่าง ๆ นานา ว่า

"เอ็งคิดว่าลูกของเอ็งคนเดียวหรือที่แต่งงานได้ เอ็งเก่งนะที่หาสามีงูให้ลูกเอ็งได้ ฉะนั้นเอ็งต้องหาให้ลูกสาวข้าด้วย ถ้าไม่หาให้ข้าจะทำลายทุกอย่างที่เป็นของเอ็ง ไม่เชื่อคอยดู"

"แล้วข้าจะไปหาที่ไหนล่ะ ลูกเขยคนนี้ข้าก็ไม่ได้หาให้ ลูกข้าไปรู้จักเอง"

"เอ็งไม่ต้องโกหก เอ็งนั่นแหละเป็นคนจัดการให้ทุกอย่าง เอ็งหาให้แต่ลูกของเอ็ง ทีลูกข้าเอ็งไม่ช่วยอะไรเลย"

"ตกลง ข้าจะไปหาให้พรุ่งนี้เช้าเอ็งตื่นขึ้นมาแล้วจัดเตรียมอาหารให้ข้าพร้อมน้ำพริก ข้าจะเอาไปกินในป่าด้วย"

รุ่งเช้าเปาะแวออกจากบ้านเข้าไปในป่าพร้อมข้าวห่อผูกไว้ที่เอว และเชือกเส้นใหญ่หนึ่งเส้น เมื่อขึ้นไปถึงภูเขา เขาพบงูเหลือมตัวใหญ่ขนาดต้นมะพร้าว จึงจัดการนำเชือกมามัดงูตัวนั้นและนำกลับบ้าน ฝ่ายเมาะแวรีบนำงูไปไว้ในห้องนอนลูกสาวตนและออกมาจัดเตรียมสำรับอาหารอย่างดี

ตกดึกเจ้างูเหลือมเลื้อยช้า ๆ ออกมาเมื่อได้กลิ่นมนุษย์มันก็เลื้อยมาที่กลิ่นนั้น เมาะแวได้ยินเสียงลูกสาวพูดขึ้นว่า

"แม่ แม่ ข้ารู้สึกเย็นที่ขาเหลือเกิน"

"นอนดี ๆ ซิลูก"

ขณะนั้นงูเหลือมได้กลืนขาลูกนางไปถึงหัวเข่า ส่วนนางก็เข้าใจว่างูได้แปลงร่างเป็นคนและกำลังนอนกอดกับลูกสาวนางอยู่ จนกระทั่งเจ้างูเหลือมได้กลืนร่างลูกสาวนางไปจนถึงสะดือ เสียงลูกสาวพูดกับผู้เป็นแม่ว่า

"แม่ แม่ ข้ารู้สึกเย็นที่สะดือจัง"

"นอนเถอะลูก ดึกมากแล้ว"

เมาะแวก็ยังเข้าใจว่างูแปลงร่างเป็นคนแล้วนอนข้าง ๆ ลูกสาว จนลูกสาวนางบอกว่าเย็นที่หน้าอก นางก็

รู้สึกสบายใจและคิดว่า ทุกอย่างใกล้สำเร็จแล้ว นางจึงหลับไปไม่ได้ยินแม้แต่ประโยคสุดท้ายที่ลูกสาวนางพูดออกมาแล้วขาดหายไปในที่สุดว่า

"แม่ แม่ ทำไม....."

เมื่อเจ้าผู้เหลือมกลืนร่างลูกสาวเมาะแวไปได้ทั้งตัวแล้ว มันก็เคลื่อนไหวได้อย่างลำบาก เนื่องจากน้ำหนักตัวเพิ่มขึ้น มันจึงเลื้อยไปอยู่บนรางไม้ปลูกฟักทองหน้าบ้านได้เท่านั้น

รุ่งเช้าเมาะแวไม่ได้สนใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ด้วยคิดว่าลูกสาวกำลังหลับอยู่กับว่าที่ลูกเขย จึงไม่ขึ้นไปปลุก ฝ่ายเปาะแวลงมาช่วยนางตำข้าวและฝัดข้าว เมื่อรู้สึกว่าสายแล้วทำไมลูกสาวเมาะแวจึงยังไม่ตื่น จึงให้นางขึ้นไปดูลูกสาว

"ขึ้นไปดูลูกซิ สายแล้วทำไมยังนอนไม่ตื่นอีก"

เมาะแวไม่ได้สนใจยังคงทำงานต่อไป เปาะแวก็คะยั้นคะยอให้ขึ้นไปดูลูกสาวอีก เมาะแวจึงขึ้นไปดูบนห้องเมื่อไม่เห็นลูกสาวตนในห้องนอน นางก็ร้องไห้และลงมาด่าว่าเปาะแวทันทีว่า

"ทีลูกสาวเอ็ง เอ็งหางูที่แปลงร่างได้มานอนกับลูกสาวเอ็ง ทีลูกสาวข้าเอ็งเอางูจริง ๆ มาให้นอนกับลูกข้าจนมันกินลูกสาวข้าเข้าไปแล้ว เอ็งต้องจัดการให้ข้า"

"แล้วข้าจะทำยังไง" เปาะแวกล่าวในที่สุด

พอดีเจ้าชายกับลูกสาวเปาะแวเข้ามาและรับรู้เรื่องราวทั้งหมด เจ้าชายจึงอาสาจัดการให้ โดยให้เปาะแวนำเชือกมามัดงูที่อยู่บนรางฟักทอง แล้วใช้มีดโกนกรีดผ่าท้องงู นำลูกสาวเมาะแวออกมาอย่างปลอดภัย

เมื่อการหาสามีให้ลูกสาวตนต้องล้มเหลวไป เมาะแวยิ่งโกรธและไม่พอใจลูกสาวเปาะแวอยู่ตลอดเวลา จึงพยายามคิดหาวิธีอื่นต่อไป เพื่อจะทำให้เจ้าชายและลูกสาวเปาะแวเลิกร้างกัน และให้เจ้าชายหันมาหาลูกสาวตน ทั้งพยายามเอาใจเจ้าชายต่าง ๆ นานา แม้ในเรื่องอาหารการกิน นอกจากนี้ ยังพูดยุแหย่และโกหกเพื่อให้เจ้าชายและลูกสาวเปาะแวเกิดการเข้าใจผิดโดยพูดย้ำเสมอๆว่า

"เจ้าเลิกกับนางเถอะ นางไม่สวย และไม่เหมาะสมกับเจ้า ลูกสาวข้าเหมาะสมที่จะเป็นภรรยาเจ้าที่สุด"

แต่วิธีการนี้ไม่สำเร็จ เมาะแวจึงหาวิธีอื่นต่อไปและเริ่มลงมือทันที

วันหนึ่ง หลังจากที่ลูกสาวเปาะแวไปส่งวัวให้พ่อแล้ว กลับมาเจอเมาะแว เมาะแวเห็นเป็นโอกาสเหมาะ จึงตรงเข้าไปถามทันที

"สามีเจ้ารักเจ้าหรือเปล่า"

"ไม่ได้รัก" นางตอบแบบเปิดเผยไม่ได้เสแสร้ง ด้วยนางไม่รู้ด้วยซ้ำว่าความรักเป็นอย่างไร

"ไม่ยาก ถ้าจะทำให้เขารักเจ้าจงทำตามที่ข้าบอก เมื่อสามีเจ้ากลับมาที่บ้านจงเอามีดโกนเล่มนี้ขว้างไปที่เขา แล้วสามีเจ้าจะรักเจ้าตลอดไป"

ลูกสาวเปาะแวคิดว่าสิ่งที่แม่เลี้ยงนางพูดเป็นความหวังดีจึงทำตามทุกอย่าง เมื่อสามีนางกลับจากทำนากับพ่อนางจึงขว้างมีดใส่สามีทันที

"ทำไมเจ้าทำเช่นนี้กับข้า" เจ้าชายถามด้วยความประหลาดใจ

"แม่บอกให้ข้าทำ"

เจ้าชายจึงเดาเรื่องทั้งหมดได้ว่าเป็นความคิดของแม่เลี้ยงนางทั้งนั้น จึงบอกกับภรรยาว่า

"เราจะไม่อยู่ที่นี่ต่อไปแล้ว เราจะไปอยู่ที่อื่น ไปอยู่บ้านของข้านะ รีบไปจัดเสื้อผ้าพร้อมข้าวห่อเตรียมเดินทางกันเถอะ ส่วนบาดแผลของข้าไม่มียาขนานใดรักษาได้เพราะมีดนั้นอาบยาพิษร้ายแรงมาก ต้องไปรักษาที่บ้านของข้า"

นางจึงตกลงที่จะไปกับเจ้าชาย ทั้งสองเดินทางรอนแรมผ่านทุ่งหญ้าอันกว้างใหญ่และท้องทะเลทรายซึ่งมีต้นไม้ใหญ่อยู่ต้นหนึ่ง ทั้งสองจึงพักใต้ต้นไม้นั้น และผลอยหลับไปในที่สุด แม้ขณะนั้นเลือดของเจ้าชายก็ยังไหลไม่หยุด

บนต้นไม้ต้นนี้มีนกกาสีขาวตัวหนึ่งบินมาเกาะหลบความร้อน ได้เห็นความลำบากของคนทั้งสองและเห็น

เลือดที่ยังคงไหลออกจากบาดแผลตลอดเวลา จึงคิดจะช่วยเหลือด้วยการบอกยารักษาบาดแผลว่า "กา กา เอาลูกมะเขือมาแปะที่หัว เอาลูกมะเขือมาแปะที่หัว" (หัว หมายถึง บริเวณที่เป็นบาดแผล)

ลูกสาวเปาะแวสะดุ้งตื่นและได้ยินเสียงนกกาพูด จึงปลุกเจ้าชายให้ตื่นและพูดว่า

"นกตัวนี้กำลังจะบอกอะไรแก่เราหรือ" นกกาพูดซ้ำอีก เจ้าชายจึงเข้าใจทันทีว่านกกากำลังบอกชื่อยาเพื่อรักษาบาดแผลของเขา จึงมองหาต้นมะเขือบริเวณนั้น และเก็บผลมะเขือนั้นมาขยี้ให้แตกละเอียดและมาโปะที่บาดแผล หลังจากนั้นไม่นานเลือดจากบาดแผลก็หยุดไหล ทั้งสองรู้สึกดีใจมากและจัดการกินข้าวห่อก่อนที่จะเดินทางต่อไป ระหว่างทางที่จะไปถึงเมืองของเจ้าชายนั้น จะต้องผ่านทะเลตาโรง เจ้าชายได้บอกภรรยาว่า

"ถ้าเราเดินทางไปถึงทะเลแล้ว จะต้องลงเรือข้ามทะเลไป และระหว่างข้ามทะเลหากเจ้าเห็นสิ่งผิดปกติใด ๆ ห้ามพูดโดยเด็ดขาด มิฉะนั้นจะเกิดอันตรายขึ้น"

นางรับคำ แต่เมื่อมาถึงกลางทะเล นางได้เห็นน้ำทะเลเป็นสีดำ นางลืมคำพูดที่ได้สัญญากับเจ้าชายว่าจะไม่ถาม นางกลับเอ่ยปากถามเจ้าชายทันทีว่า

"ทำไมน้ำทะเลมีสีดำจัง" ยังไม่ทันที่นางจะพูดจบร่างของนางก็ตกทะเลไป เจ้าชายคว้าได้แต่เพียงเส้นผมของนางเท่านั้น เมื่อดึงร่างของนางขึ้นมา ร่างของนางได้กลายเป็นสีดำไปทั้งตัว นางรู้สึกอายที่สีผิวของนางน่าเกลียดและรู้สึกอายจนไม่อยากจะไปบ้านของเจ้าชายต่อไป จึงพูดว่า

"เจ้ากลับไปบ้านเพียงคนเดียวเถิด ข้าไม่ไปแล้ว หากข้าไปพ่อของเจ้าคงไม่รับข้าเป็นลูกสะใภ้แน่ เพราะตัวข้าดำน่าเกลียดและขี้เหร่มาก"

"ไม่ได้เจ้าต้องไปกับข้า สวยหรือไม่สวยไม่สำคัญ เจ้าเป็นภรรยาข้า มิใช่เป็นภรรยาพ่อข้า และข้าก็รักเจ้า เป็นสามีของเจ้า เจ้าไม่ต้องกลัวอะไรทั้งนั้น"

ในที่สุดนางก็ยอมตามเจ้าชายและร้องไห้ไปตลอดทาง เมื่อถึงเขตเมืองของเจ้าชาย ทหารต่างดีใจที่ได้พบเจ้าชายต่างร้องด้วยความดีใจขึ้นว่า

"เจ้าชายเสด็จกลับมาแล้ว แต่ เอ๊ะ! เจ้าชายพาใครมาด้วย ทำไมถึงตัวดำเช่นนี้เล่า"

ทหารจึงรีบไปกราบทูลพระราชาให้ทรงทราบในทันที

"ถวายบังคมพะย่ะค่ะ"

"เจ้ามีเรื่องอะไรหรือถึงหน้าตาตื่นอย่างนี้ มีอะไรค่อย ๆ พูดมา"

"เจ้าชายได้เสด็จกลับมาพร้อมพระชายาแล้ว แต่พระสิริโฉมของพระชายานั้นไม่งดงามเลย เพราะมีพระวรกายดำทั้งองค์ ดำเหมือนหม้อหุงข้าวเลยพะย่ะค่ะ"

เมื่อพระราชาและพระมเหสีทั้งสองได้ทราบข่าวการเสด็จกลับของเจ้าชายก็ทรงดีใจมากรีบเสด็จไปรับที่ประตูเมือง แต่เมื่อทอดพระเนตรเห็นพระชายาก็ตรัสว่า

"ข้าไม่ให้ผู้หญิงคนนี้เหยียบเข้ามาในเมืองของข้าเด็ดขาด"

เจ้าชายกับพระชายาก็หยุดอยู่ที่ประตูเมืองนั้น เมื่อข่าวการกลับมาของเจ้าชายแพร่สะพัดไปทั่ววัง เจ้าหญิงทั้งเจ็ดองค์ซึ่งไม่ยอมกลับเมืองด้วยอยากจะได้ยลโฉมพระชายาก็รีบออกไปที่ประตูเมือง แล้วต่างก็พูดเป็นเสียงเดียวกันว่า

"โธ่เอ๋ย หาพระชายาทั้งทีได้แค่นี้เอง นึกว่าจะมีสิริโฉมงดงามกว่าพวกข้าเสียอีก หน้าตาแบบนี้ยังมีหน้ากลับมาอีก"

เมื่อเจ้าชายได้ฟังแล้ว ก็กล่าวว่า "ถึงนางไม่สวย ข้าก็ยังรักนางอยู่"

ฝ่ายพระราชาเมื่อไม่ยอมให้ทั้งสองพระองค์เข้าในวัง ก็ไล่ให้ไปอยู่ที่อื่น เจ้าชายก็ไม่ลดละทั้งยังทูลให้พระราชบิดาส่งเจ้าหญิงทั้งเจ็ดองค์กลับเมืองไป จากนั้นเจ้าชายจึงพาพระชายาไปชำระล้างพระวรกายที่สระน้ำวิเศษโดยสรงน้ำที่นั่นถึงเจ็ดวันเจ็ดคืน และในวันที่แปดพระวรกายของพระชายาก็กลับสู่สภาพปกติ มีพระสิริโฉมงดงาม มากกว่าเจ้าหญิงทั้งเจ็ดองค์เสียอีก

พระชายานั้น แม้ว่านางจะเคยมีชีวิตอยู่ในชนบท ได้สวมใส่แต่เสื้อผ้าเก่า ๆ ขาด ๆ ทุกวัน แต่นางก็มีความงามติดตัวมาแต่กำเนิด เมื่อนางได้แต่งกายสวยงาม ความงามของนางก็ยิ่งปรากฏเด่นชัดขึ้น ครั้นพระราชาได้เห็นความงามของพระชายาก็มีความปลื้มปิติยิ่งนัก จึงแต่งตั้งให้เจ้าชายขึ้นครองราชย์ต่อไป หลังจากนั้นทั้งสองพระองค์ก็ได้ปกครองบ้านเมืองและทวยราษฎร์ให้มีความสงบร่มเย็นและมีความสุขตลอดมา